

володіє ним, здатна за певних обставин, частіше ніж інші, стати потерпілою. Вчинення злочину стосовно потенційного потерпілого залежить ще від низки інших взаємодіючих віктимогенних та криміногенних факторів, які є складовими дозлочинної ситуації, саме при цій взаємодії збільшується значимість негативної поведінки як умови, що сприяє злочину, а також місце та час дозлочинних подій.

Список використаних джерел

1. Присяжнюк Т. І. Інститут потерпілого у кримінальному праві України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2006. 20 с.
2. Джужа О.М. Кримінологічні засади віктимізації та девіктимізації як різновидів профілактичної діяльності. *Право і суспільство*. 2011. № 1. С. 31–36.
3. Джужа О. М., Горлач С. В. Злочинець або особа, яка вчинила злочин (порівняльний аналіз). *Науковий вісник Нац. акад. внутр. справ*. 2014. № 2 (91). С. 15–21.
4. Злочинність в Україні: як змінювалася ситуація в 2013-2020 роках. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/01/28/infografika/suspilstvo/zlochynnist-ukrayini-yak-zminyuvalasya-sytuacziya-2013-2020-rokax>.
5. Кримінологічна віктимологія : навч. посібник / за заг. ред. професора О.М. Джужі. К.: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2006. С. 185–187.

Мусатенко Віта Сергіївна,

аспірант кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ;

Науковий керівник:

доцент кафедри кримінального права
Національної академії внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Смаглюк О. В.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ, ЗУМОВЛЕНІ ЗАГРОЗАМИ, ПОВ'ЯЗАНИМИ ЗІ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ

18 жовтня 2022 року було презентовано національне дослідження уразливості населення до торгівлі людьми та експлуатації в умовах війни в Україні, яке було проведено на замовлення Міжнародної організації з міграції (МОМ). Згідно дослідження більше 32 мільйони людей, постраждали від повномасштабної війни, понад 16 мільйонів залишилися без постійної роботи, 5 мільйонів втратили житло. Крім того, згідно дослідження, 59 % опитаних ризикують постраждати від експлуатації, оскільки готові погодитися хоча б на одну ризиковану пропозицію про роботу за кордоном чи в Україні, з яких 39 % готові працювати в обмін на безкоштовне проживання та харчування, можуть погодитись на ризиковану пропозицію роботи за кордоном: працювати без офіційного працевлаштування, в тому числі у закритих приміщеннях, та без можливості вільно покинути робоче місце, порушити правила перетину кордону, віддати роботодавцю паспорти, телефон та особисті речі. Зазначені ризики є однаковими для чоловіків та жінок, хоча і 86 % вважають, що не потраплять у ризиковану ситуацію або думають, що це мало ймовірно. Отже, за останні 9 місяців люди втратили не тільки постійну роботу, джерело постійного

доходу, житло, але й стали більш уразливими до різних форм експлуатації, в тому числі торгівлі людьми [1].

Таким чином, через збройну агресію російської федерації українці, особливо на окупованих територіях, стикаються з насильницьким вивезенням людей, у тому числі дітей, за кордон, експлуатацію у збройних конфліктах. 19 липня 2022 року Держдепартамент США включив росію до списків країн, що ведуть політику або практику торгівлі людьми та примусової праці або чий сили безпеки та підтримувані урядом збройні організації вербують чи використовують дітей як солдатів [2].

З 24 лютого до 16 жовтня 2022 року працівники Національної гарячої лінії з консультування мігрантів та протидії торгівлі людьми 527 надали понад 115 тисяч роз'яснень, щодо безпечної міграції, захисту та іншої допомоги особам [3]. Реагуючі на виклики війни дотичні уповноважені органи доопрацьовують Державну цільову соціальну програму протидії торгівлі людьми на період до 2025 року, особливо приділяючи увагу створенню безпечних міграційних маршрутів для населення, яке переміщується, сприяння у їх реєстрації на новому місці перебування, допомоги у відновленні документів, якщо це необхідно, та реагуванню на нагальні потреби шукачів притулку та зниження їх вразливості до торгівлі людьми, а також навчання в тому числі працівників прикордонної служби.

Виявлення та ідентифікації постраждалих осіб [4].

З початку вторгнення росії в Україну Держприкордонслужба у співпраці з іншими державними органами забезпечують опрацювання змін до Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 р. № 57, які в період дії на території України надзвичайного або воєнного стану, врегульовують питання виїзду за межі України, в т.ч. найбільш соціально незахищених категорій громадян [5]. Реалії життя вимагають вирішення низки правових проблем, які раніше не виникали в нашому суспільстві, а, отже, своєчасне реагування на них правників та законодавців сприяє уникненню та недопущенню сучасних форм експлуатації людей.

Список використаних джерел

1. Національне дослідження уразливості населення до торгівлі людьми та експлуатації в умовах війни. URL: https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbd1861/files/documents/Survey%20results_UKR_web.pdf.

2. Держдеп включив росію до списку країн, що торгують людьми. URL: <https://www.reuters.com/world/us-places-russia-human-trafficking-child-soldier-lists-2022-07-19>.

3. Кожен другий українець ризикує постраждати від експлуатації через спустошливі наслідки війни. URL: <https://ukraine.iom.int/uk/news/kozhen-druhyy-ukrayinets-ryzykuye-postrazhdaty-vid-ekspluatatsiyi-cherez-spustoshlyvi-naslidky-viyny>.

4. Мінсоцполітики посилює роботу з протидії торгівлі людьми в умовах воєнного стану. URL: <https://www.msp.gov.ua/news/21986.html>.

5. Торгівля людьми: злочинці полюють на людей, які перебувають у вразливому стані. URL: <https://mvs.gov.ua/news/torgivlya-lyudmi-zlocinci-polyuyut-na-lyudei-yaki-perebuvayut-u-vrazlivomu-stani#>.